

FINANSDEPARTEMENTET	
31. OKT. 2007	
Saksnr.	06/4097-125
Arkivnr.	/

Finansdepartementet
Skattelovavdelingen
Postboks 8008 Dep

0030 Oslo

Vår dato 29.10.2007
Deres dato 27.06.2007
Vår referanse saga
Deres referanse 06/4097 SØ

Høring til NOU 2007:8 En vurdering av særavgiftene

NHO Luftfart vil i denne høringen fokusere på det forslaget i utvalgsinnstillingen som direkte berører norsk luftfart, forslaget om å ta bort tax free-salg på alkohol og tobakksvarer. For øvrige deler av høringen vil vi vise til NHOs høringsuttalelse som vi slutter oss til.

Forslaget om å ta bort salg av tax free for alkohol og tobakkvarer – bakgrunnen for dagens ordning

Norge har i flere tiår hatt tax free-salg knyttet til utenriks luftfart og sjøfart. For to år siden ble det i tillegg vedtatt å tillate tax free-salg på ankomst. Dette ble vedtatt etter at NHO Luftfart foreslo dette i høringsmøte med Finanskomiteen i tilknytning til behandling av statsbudsjettet for 2004. Vedtaket hadde bred tilslutning i Stortinget. Det ble gjort flere lov- og forskriftsendringer knyttet til vedtaket. Stortinget vedtok at Tax free-salg/ankomstsalg også skulle tillates for buss og tog, men dette er ikke blitt etablert da disse transportformene ikke hadde samme organiserte ordning for salg om bord eller knyttet til infrastrukturen ved grensepassering/ankomst som båt og fly har.

Innenfor luftfart er tax free-salg i dag knyttet til følgende områder:

- Passasjerene kan kjøpe tax free ved avreise
- Passasjerene kan kjøpe tax free om bord både på utreise og hjemreise
- Passasjerene kan kjøpe tax free på utenlandsk lufthavn
- Passasjerene kan kjøpe tax free i lufthavnen på ankomst til Norge

NHO Luftfart registrerer at flertallet i utvalget, på prinsipielt grunnlag går inn for å fjerne muligheten for kjøp av alkohol og tobakksvarer, inkludert grensehandelskvoter. Fra NHO Luftfarts ståsted er vi godt fornøyd med mindretallets særmerknad og med Regjeringens beslutning om å opprettholde dagens tax free-ordning.

Betydningen som tax free-salget har for norsk luftfart

Luftfart og sjøfart har i motsetning til øvrige transportformer en brukerfinansiert infrastruktur. Innenfor luftfart står Norge i særstilling i Europa når det gjelder antallet statlige lufthavner som finansieres av brukerne. I tillegg er finansieringen knyttet sammen i det såkalte solidariske finansieringssystemet for lufthavner der de lufthavnene som går med overskudd finansierer de øvrige. Per dato er det bare 4 av de 46 statlige lufthavnene som går med overskudd. Krysssubsidieringen fra de fire overskuddslufthavnene til de øvrige underskuddslufthavnene stiger fra år til år og ligger per dato på ca. 1,3 milliarder kroner.

Finansieringen av lufthavner består normalt av tre komponenter: (a) brukerfinansiering gjennom lufthavnsavgifter, som egentlig burde vært benevnt som gebyrer for lufthavnstjenester; (b) kommersielle inntekter, inkludert leieinntekter fra selskapene som benytter seg av flyplassen; (c) statlige tilskudd. I Norge finansieres flyplassene i dag bare av brukeravgifter og kommersielle inntekter. En årsak til at staten ikke har kjøpt regionale lufthavnstjenester ved flyplasser som går med underskudd de siste årene, er bl.a. de store inntektene som Avinor har fått av tax free-salg på ankomst.

Norsk luftfart har de siste årene fått en kraftig økning i luftfartsavgiftene, og for 2008 er økningen foreslått til hele 8 %, mens Stortinget som et generelt prinsipp har vedtatt at den årlige justeringen skal følge KPI. Denne kraftige økningen er en følge av statlige pålegg knyttet til opprusting av den enkelte flyplass innenfor områdene security og utbygging av fysiske sikkerhetstiltak knyttet til baneforlengelser både i bredden og lengden. Tax free-salget på ankomst har bidratt til at Avinor ikke har priset norsk luftfartstjenester langt utover nivået for øvrig i Europa.

Avinor har, etter at tax free-salg på ankomst ble vedtatt, investert bort i mot 300 millioner kroner i utbygging knyttet til tax free. Etter at ordningen med tax free-salg på ankomst ble innført, har salget økt kraftig. Norske lufthavnsavgifter ville i dag vært langt høyere hvis Avinor ikke hadde hatt et stort overskudd av tax free. Alternativt ville staten måtte finansiert underskuddet på det regionale lufthavnettet med direkte tilskudd over statsbudsjettet. Etter at tax free-salg på ankomst ble innført i juli 2005, har dette utgjort en viktig bærebjelke i Avinors økonomi. 16 av de statlige lufthavnene har utenlandsterminaler og dermed mulighet til å få inntekter fra tax free. Hovedtyngden av inntektene av tax free hentes imidlertid inn ved Oslo lufthavn Gardermoen (OSL).

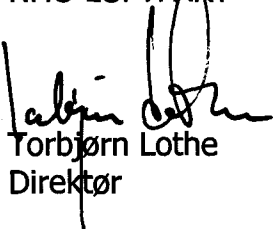
Da Stortinget åpnet for tax free-salg på ankomst, ble store deler av omsetningen av tax free ved utenlandske flyplasser, særlig i København og i London, overført til Norge. OSL anslår at 500 – 600 millioner kroner av årsumsetningen knyttet til tax free i Norge i dag, er penger som tidligere ble lagt igjen ved utenlandske lufthavner.

Norsk luftfart har behov for konkurransevilkår på europeisk nivå

Norsk luftfart er deregulert innenfor EU/EØS-området. For de norske operatørene er det viktig at staten ikke legger opp til rammebetingelser som er konkurransevridende på dette markedet. Med den store statlige infrastrukturen med hele 46 statlige lufthavner, som Norge har lagt opp til å opprettholde av distriktpolitiske årsaker, blir denne strukturen ekstra kostnadsdrivende når den kombineres med særnorske investeringskrav knyttet til den enkelte flyplass. Inntektene fra salg av tax free på ankomst har følgelig vært en nødvendig finansiering for å opprettholde det norske lufthavnsystemet. For de norske selskapene som har sin hovedaktivitet i hjemmemarkedet, vil en langt høyere kostnadsbase knyttet til infrastrukturen slå ekstra negativt ut i forhold til konkurransesituasjonen i et internasjonalt marked. Det er også viktig å ha klart for seg at i store deler av Norge, er luftfart den viktigste kollektive transportformen. Norsk luftfart er følgelig avhengig av gode og konkurransedyktige rammebetingelser for fortsatt å opprettholde dette landsdekkende tilbudet.

NHO Luftfart mener at forslaget om å avvikle tax free-ordningen for alkohol og tobakksvarer for luftfarts- og rederinæringen i Norge ikke er vurdert tilstrekkelig. NHO Luftfart er følgelig i mot at denne ordningen avvikles slik som foreslått i NOU 2007:8 En vurdering av særavgiftene.

Vennlig hilsen
NHO LUFTFART

Torbjørn Lothe
Direktør

Synnøva Aga
Spesialrådgiver